

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar gällande Säkerhetspolisens hemställan om skärpta krav på underlag vid säkerhetsprövning (Ju2022/01969)

Sammanfattning av FOI:s synpunkter

Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, instämmer i behovet av en generell skärpning av krav vid säkerhetsprövning. Däremot anser FOI att det liggande förslaget enligt Säkerhetspolisens hemställan inte har utretts i tillräcklig omfattning och lämnar följande synpunkter:

Synpunkter på ändring i 5 kap 2§ i säkerhetsskyddsförordningen

En generell skärpning av krav på säkerhetsprövning är välkommet. Det ger tyngd och stöd till verksamhetsutövarnas arbete med personsäkerhet.

Den föreslagna förändringen är inte tillräckligt tydlig och kan ge upphov till olika tolkning hos verksamhetsutövarna. Gällande skrivningen ”annan anknytning till utlandet är det oklart vilken slags anknytning som avses, om särskilda länder avses och relation till aktuella säkerhetshot. FOI anser att det skulle underlätta om skrivningen förtydligades och uttryckte att land som kan äventyra Sveriges säkerhet är det som avses. En tydligare avsikt bör ge upphov till bättre underlag och uppnå bättre effekt.

FOI noterar att föreslagen skrivning ställer ökade krav på verksamhetsutövarna, samtidigt som de inte har några egentliga verktyg för att kontrollera eller verifiera uppgifter som framkommer i prövningen. I realiteten kan det innebära att kompetent arbetskraft väljs bort enbart på grund av att säkerhetsprövande organisation inte har resurser eller möjligheter att undersöka eller verifiera uppgifter från den säkerhetsprövade.

Om en säkerhetsprövning gäller en person med utländskt medborgarskap i ett samarbetsland, finns möjlighet att göra en s.k. ”over seas check”. Denna möjlighet äger främst säkerhetstjänsterna och inte verksamhetsutövarna. Med ett ökat krav på säkerhetsprövning på verksamhetsutövarna borde det även finnas ett ökat stöd tillgängligt, där Säkerhetspolisen ger stöd med att inhämta relevant information från samarbetsländer.

En säkerhetsprövning omfattar vanligen andra personliga förhållanden som är av stor betydelse. Dessa förhållanden har inte framhållits i förslaget till ändring i förordningen, exempelvis ekonomiska omständigheter och brottslighet. Av den anledningen borde ett övervägande göras om föreslagen ändring antingen ska kompletteras med övriga relevanta förhållanden, eller i stället regleras i tillsynsmyndigheternas föreskrifter.

FOI anser slutligen att effekt och konsekvens av föreslagen ändring inte har utretts i tillräcklig utsträckning. Enligt FOI:s uppfattning kan förslaget innebära konsekvenser såväl ekonomiskt som för myndighetens personalförsörjning.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektör Jens Mattsson efter föredragning av säkerhetsskyddschef Johan Bäckström. I den slutliga handläggningen har även överdirektör Lena Nyberg, chefsjurist Eva Liljefors och särskild rådgivare Mikael Wiklund deltagit.

Med vänlig hälsning

.....
Jens Mattsson

.....
Johan Bäckström

Sändlista
ju.L4@regeringskansliet.se

För kännedom
Försvarsdepartementet

Internt FOI
Registrator
GD-sekreterare
Samtliga AC